

Оңтүстік Қазақстан Медицина Академиясы

Амангелді Ақерке Уалиханқызы

Аннотация

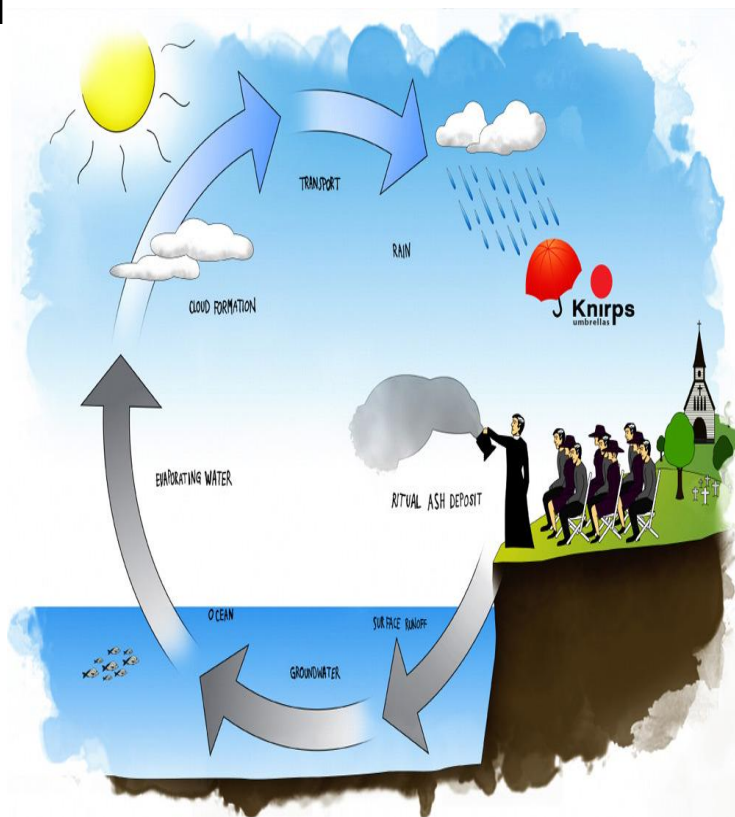
Шымкент қаласы балаларының ,тіс зақымдануында жалаң мия тамырының фитопрепараттарын қолдануды негіздеу.

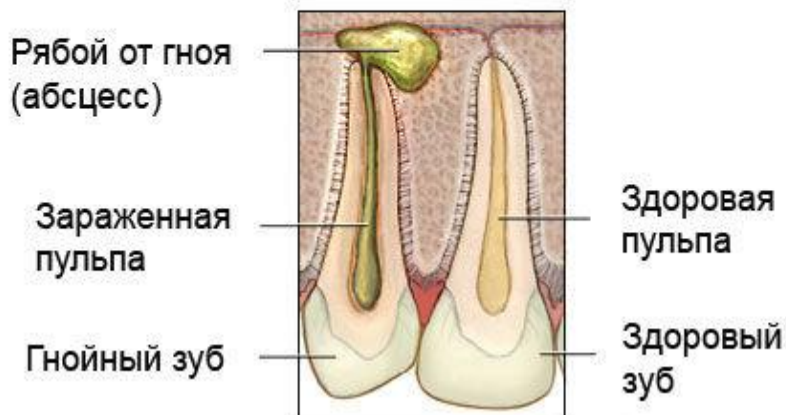

Ғылыми жетекші:
м.ғ.д., профессор: Орманов Н.Ж

Тақырыптың Өзектілігі:

- Қоршаған ортаның техногенді, радиобелсенді заттармен және тұрмыстық қалдықтармен ластануының әсеріне байланысты адам денсаулығының өзгерістеріне алып келеді, оның ішінде адамдардың, соның ішінде балалардың тіс зақымдануының жиілеуімен, тіс-жақ жүйесінің қабынуы көрсеткіштерінің жоғарлауына әсерін тигізеді. [Алдашева М.А, 2002].
- Экологиялық жағдайдың өзгеруіне байланысты балалардың арасында тіс зақымдануының таралуы мен қарқындылығы арта түскені анықталды. [Ушаков И.Б. и др., 2006, Орманов Е.К, 2010]. Бұл мәселе Қазақстанның оңтүстік аймағы үшін маңызды болып табылады. Мұнда қорғасын, қоршаған ортаны ластаушы және антропогенотоксиндер ретінде жіктелген, химиялық заттардың басымдықтарының бірі болып табылады. [Измерова Н.Ф., 2000, Орманов Е.К, 2010].

- Шымкент қаласында қорғасынмен атмосфераның, топырақтың және өсімдіктердің ластануы бірнеше рет, ШРЕД бойынша жоғары болып келеді.[Хандиллаева Б.М.,2000, Бектурганов Р.С. и соавт., 2010].
- Қазақстан Республикасында, балалар стоматологиясы бойынша алдын-алу іс шаралары дұрыс деңгейде орын алмағандықтан , одонтогенді іріңді қабыну үрдістері балалардың арасында өсіп, тіс зақымдануының асқынуларына алып келіп жатыр.[Шалабаева К. З.,1999; Орынбаева Б.Ш. 2004, Орманов Е.К,2010].
- Тіс зақымдануының алдын алу үшін және дұрыс бағытталған іс шараларды оңтайлы ұйымдастыру үшін гигиенист- стоматологтың жұмысы дұрыс атқарылу керек.[Кузьмина Э.М., 2005,Орманов Е.К,2010].

- Мия тамырының құрамындағы, глицерризин қышқылының қабынуға қарсы гепатопротекторлық, радиопротекторлық, кардиопротекторлық, химиятерапиялық кешендердің жағымсыз әсерлерін алдын-алатын, антирадикалды және антиоксидантты қасиеттері толық дәлелденген болатын. [Жақыпбекова Г.С;2009, Садырханова У.Ж. 2010, Джақыпбекова З.Х,2009, Орманов Т. Н,2008, Орманов Е.К,2010].
- Глицерризин қышқылының фармакодинамикалық әсері патологиялық жағдайда орын алатын липидтердің, асқын тотық өнімдерінің, топтасуын тежеп, антитотықтырғыш жүйесінің көрсеткіштерін қуаттандыратын қасиеттеріне тікелей байланысты. Тіс зақымдануында негізгі патогеникалық ықпалдардың бірі липопероксидация синдромының орын алуына байланысты. [Рузуддинов С.Р.2001, Орманов Н.Ж,

- Мия тамырының фитопрепараттарының қолжетімді екендігі, сондай-ақ тіс зақымдануына әсер ететіндігі туралы мәліметтер, әдебиеттерде орын алған жоқ.
- Бұл шешілмеген өзекті мәселеге медицина ғылымы және тәжірибелік ғылыми зерттеулердің бағытталған негізгі бағдарламасы болу қажет. Осыған байланысты зерттеудің негізгі мақсаты мен міндеттері осы мәселеге арналған.

Зерттеу мақсаты:

- Шымкент қаласының мөлтек аудандарының тіс зақымдануының аймақтың экологиялық жағдайына байланысты зерттеу және алдын –алуын және жалаң мия фитотерапиясын қолдануын негіздеу.

Зерттеу міндеттері:

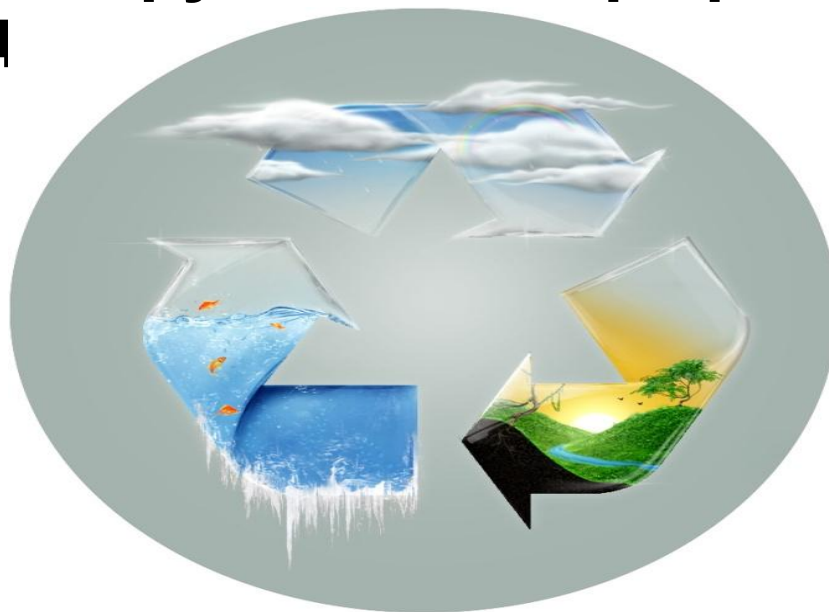
•1.

•2.

•3.

Материалдар мен зерттеу әдістері:

- Гигиеналық зерттеу әдістері- қоршаған ортадағы: ішуге қолданатын су, атмосфералық ауадағы және жердегі уытты заттардың деңгейін Түркістан облысының «Денсаулық сақтау комитетінің Ұлттық сараптама орталығынан » алынған тіркеу- есеп беру мәліметтер арқылы тұжырымд

ПАРАКЛИНИКАЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕР – ЗЕРТТЕУ МАҚСАТТАРЫНА ЖӘНЕ МІНДЕТТЕРІНЕ БАЙЛАНЫСТЫ КЕЛЕСІ ЗЕРТТЕУЛЕР ҚОЛДАНАДЫ:

биохимиялық зертеулер – биологиялық сұйықтықтардағы (қан, сілекей) диенді конъюгат (ДК), липидтердің гидроасқын тотығы (ЛГАТ), малонды альдегид (МДА) мөлшерін стандартты әдістермен [Арутюнян А.В., 2000; Спектора Е.Б. (1984) , антиоксидантты белсенділікті Н.Ж. Орманов (2000;) және биообъектілердің кристаллографиялық қасиеттерін Н.Ж. Орманов (2005) әдісімен анықтаймыз .

Стоматологиялық зерттеу әдістері:

- Балалардың ауыз қуысының жағдайын, Түркістан облысының стоматологиялық поликлиникасының стоматологиялық кітапшасы және тіркеу-есеп құжаттары арқылы анықтаймыз. Зерттелетін балалардағы тісжегінің таралуын (%), тістерінің зақымдануының деңгейін (ТЗ, ТЗП), ауыз қуысының гигиеналық индексін Федорова Ю.А – Володкиной В. В. (1970) и Green-Vermillion (1964), пародонттық тінің жағдайын РМА индексін **арқылы бағалаймыз** (1960).
- **Статистикалық әдістер**–клиникалық және зертханалық мәліметтерді вариационды-статистикалық әдіспен Стьюдент көрсеткіші арқылы анықтаймыз.

Күтілетін нәтижелер:

- Шымкент қаласындағы балалардың тіс зақымдануын алдын-алу үшін, құрамында глицерризин қышқылы бар, тіс пастасы «новый жемчуг» және жалаң мия тамырының фитопрепаратын (жалаң мия тамырының шырынын) қолданысқа ендіру.

Назарларыңызға

!!!